

Bölüm 3

SERVİKAL EKTOPIK GEBELİKLERİN YÖNETİMİ

Abdurrahman Hamdi İNAN¹

GİRİŞ

Gebeliğe bağlı anne ölümlerinin yaklaşık %10 unu oluşturan ektopik gebelik tüm gebeliklerin %2 sini oluşturmaktadır (American College of Obstetricians and Gynecologists, 2018). Son 30 yılda artan sıklığına rağmen ektopik gebeliğe bağlı ölümlerde azalma bildirilmektedir ve bunun en önemli nedenlerinden biri de şüphesiz erken tanı ve tedavi seçeneklerinin artması ve yaygınlaşmasıdır (Givens & Lipscomb, 2012). Özellikle kolay ulaşılan teknik ekipman, laboratuvar hizmetleri ve tıbbi yardım sayesinde erken tanı ve tedavi sonucunda 1980-1984 ile 2003-2007 yılları arasında ektopik gebelik mortalite oranınının 100.000 doğumda 1.15 ten 0.50 ye gerilediğini bildirmiştir (Creanga & ark., 2011).

Tubal ektopik gebeliğe kıyasla tuba uterina dışında görülen ektopik gebelik formları nadirdir ancak tubal ektopik gebelikte karşılaştırıldığında artmış morbidite ve mortalite oranları bildirilmiştir (Panelli, Phillips & Brady, 2015). Servikal ektopik gebelik non tubal ektopik gebeliklerin nadir görülen bir tipi olup yaklaşık 2000-18000 gebelikte bir izlenir (Yankowitz & ark., 1990). Diğer ektopik gebelik formları ile benzer risk faktörleri tanımlanmıştır; ektopik gebelik öyküsü, yardımcı üreme tekniklerinin kullanımı, pelvik enflamatuvar hastalık, tubal rekonstrüktif cerrahi, rahim içi araç kullanımı bunlar arasında sayılabilir (American College of Obstetricians and Gynecologists, 2018). Potansiyel risk faktörünün tespit edilmesi bu hastalığın oldukça nadir olması nedeniyle zor olmasına rağmen bazı yazarlar endometrial küretajın endometrium hasarı neticesinde fertilize ovumun implantasyon güçlüğüne sekonder olduğunu bildirmişlerdir (Shinagawa & Nagayama, 1969).

Klinik Prezantasyon ve Tanı

Adet gecikmesi olan hastada çoğunlukla ağrısız vajinal kanama ile servikal ektopik gebelik akla gelmelidir ancak bu hastaların bir kısmında da ağrı tarif edildiği için klinik prezantasyonla spontan abort ekarte edilemeyebilir (Vela & Tulandi, 2007).

¹ Başhekim, Kadın Hastalıkları ve Doğum Uzmanı, Bornova Türkan Özilhan Devlet Hastanesi, ahamdiinan@gmail.com

KAYNAKLAR

1. American College of Obstetricians and Gynecologists. 2018. "ACOG Practice Bulletin No. 193: Tubal Ectopic Pregnancy." *Obstetrics & Gynecology* 131 (3): e91–103. doi:10.1097/AOG.0000000000002560.
2. Baltarowich, Oksana H., and Leslie M. Scutt. 2017. "Ectopic Pregnancy." In *Callen's Ultrasonography in Obstetrics and Gynecology*, edited by Mary E Norton, Leslie M Scutt, and Vickie A Feldstein, Sixth Edit, 966–1000. Elsevier.
3. Creanga, Andreea A., Carrie K. Shapiro-Mendoza, Connie L. Bish, Suzanne Zane, Cynthia J. Berg, and William M. Callaghan. 2011. "Trends in Ectopic Pregnancy Mortality in the United States: 1980-2007." *Obstetrics and Gynecology* 117 (4): 837–43. doi:10.1097/AOG.0b013e3182113c10.
4. Fylstra, Donald L. 2014. "Cervical Pregnancy: 13 Cases Treated with Suction Curettage and Balloon Tamponade." *American Journal of Obstetrics and Gynecology* 210 (6). Elsevier Inc: 581.e1-581.e5. doi:10.1016/j.ajog.2014.03.057.
5. Givens, Vanessa M., and Gary H. Lipscomb. 2012. "Diagnosis of Ectopic Pregnancy." *Clin Obstet Gynecol* 55 (2): 387–94. doi:10.1097/GRF.0b013e31824e3618.
6. Hu, J., X. Tao, L. Yin, and Y. Shi. 2016. "Successful Conservative Treatment of Cervical Pregnancy with Uterine Artery Embolization Followed by Curettage: A Report of 19 Cases." *BJOG: An International Journal of Obstetrics and Gynaecology* 123: 97–102. doi:10.1111/1471-0528.14005.
7. Hung, Tai Ho, Wen Yi Shau, T'sang T.ang Hsieh, Jenn Jeh Hsu, Yung Kuei Soong, and Cherng Jye Jeng. 1998. "Prognostic Factors for an Unsatisfactory Primary Methotrexate Treatment of Cervical Pregnancy: A Quantitative Review." *Human Reproduction* 13 (9): 2636–42. doi:10.1093/humrep/13.9.2636.
8. Hunt, Sarah P., Alon Talmor, and Beverley Vollenhoven. 2016. "Management of Non-Tubal Ectopic Pregnancies at a Large Tertiary Hospital." *Reproductive BioMedicine Online* 33 (1). Elsevier Ltd: 79–84. doi:10.1016/j.rbmo.2016.03.011.
9. Jeng, Cherng-jye, and Jenta Shen. 2007. "Transvaginal Ultrasound-Guided Treatment." *Obstetrics & Gynecology* 109 (5): 1076–82. doi:10.1097/01.AOG.0000262052.09350.52.
10. Jurkovic, D., E. Hackett, and S. Campbell. 1996. "Diagnosis and Treatment of Early Cervical Pregnancy: A Review and a Report of Two Cases Treated Conservatively." *Ultrasound in Obstetrics & Gynecology* 8 (6): 373–80. doi:10.1046/j.1469-0705.1997.08060373.x.
11. Kung, Fu Tsai, and Shihuh Young Chang. 1999. "Efficacy of Methotrexate Treatment in Viable and Nonviable Cervical Pregnancies." *American Journal of Obstetrics and Gynecology* 181 (6): 1438–44. doi:10.1016/S0002-9378(99)70389-3.
12. Leeman, L. M. 2000. "Cervical Ectopic Pregnancy: Diagnosis with Endovaginal Ultrasound Examination and Successful Treatment with Methotrexate." *Archives of Family Medicine*. doi:10.1001/archfami.9.1.72.
13. Leeman, Lawrence M., and Claire L. Wendland. 2000. "Cervical Ectopic Pregnancy." *Arch Fam Med* 9 (1): 72–77.
14. Mashiach, Shlomo, Dahlia Admon, Gabriel Oelsner, and Baram Paz. 2002. "Cervical Shirodkar Cerclage May Be the Treatment Modality of Choice for Cervical Pregnancy." *Human* 17 (2): 493–96. <http://humrep.oxfordjournals.org/content/17/2/493.short>.

15. Paalman, Russell J., and Thomas W. McElin. 1959. "Cervical Pregnancy. Review of the Literature and Presentation of Cases." *American Journal of Obstetrics and Gynecology* 77 (6). Elsevier Inc.: 1261–70. doi:10.1016/0002-9378(59)90366-7.
16. Panelli, Danielle M., Catherine H. Phillips, and Paula C. Brady. 2015. "Incidence, Diagnosis and Management of Tubal and Nontubal Ectopic Pregnancies: A Review." *Fertility Research and Practice* 1 (1). Fertility Research and Practice: 15. doi:10.1186/s40738-015-0008-z.
17. Scutiero, Gennaro, Lugi Nappi, Maria Matteo, Silverio Balzano, Luca Macarini, and Pantaleo Greco. 2013. "Cervical Pregnancy Treated by Uterine Artery Embolisation Combined with Office Hysteroscopy." *European Journal of Obstetrics and Gynecology and Reproductive Biology* 166 (1). Elsevier Ireland Ltd: 104–6. doi:10.1016/j.ejogrb.2012.10.013.
18. Shinagawa, Shinryo, and Masataka Nagayama. 1969. "Cervical Pregnancy as a Possible Sequela of Induced Abortion. Report of 19 Cases." *American Journal of Obstetrics and Gynecology* 105 (2). Elsevier Inc.: 282–84. doi:10.1016/0002-9378(69)90075-1.
19. Singh, Sweta. 2013. "Diagnosis and Management of Cervical Ectopic Pregnancy." *Journal of Human Reproductive Sciences* 6 (4): 273. doi:10.4103/0974-1208.126312.
20. Uludag, Semih Zeki, Mehmet Serdar Kutuk, Ercan Mustafa Aygen, and Yılmaz Sahin. 2017. "Conservative Management of Cervical Ectopic Pregnancy: Single-Center Experience." *Journal of Obstetrics and Gynaecology Research* 43 (8): 1299–1304. doi:10.1111/jog.13362.
21. Ushakov, F B, U Elchalal, P J Aceman, and J G Schenker. 1997. "Cervical Pregnancy: Past and Future." *Obstetrical & Gynecological Survey* 52 (1): 45–59. doi:10.1097/00006254-199701000-00023.
22. Vela, Gerardo, and Togas Tulandi. 2007. "Cervical Pregnancy: The Importance of Early Diagnosis and Treatment." *Journal of Minimally Invasive Gynecology* 14 (4): 481–84. doi:10.1016/j.jmig.2006.11.012.
23. Verma, Usha, Diana English, and Kathleen Brookfield. 2011. "Conservative Management of Nontubal Ectopic Pregnancies." *Fertility and Sterility*. doi:10.1016/j.fertnstert.2011.09.021.
24. Yankowitz, Jerome, Jonathan Leake, George Huggins, Preston Gazaway, and Elena Gates. 1990. "Cervical Ectopic Pregnancy: Review of the Literature and Report of a Case Treated by Single-Dose Methotrexate Therapy." *Obstetrical and Gynecological Survey*. doi:10.1097/00006254-199007000-00001.